

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

Összefoglalás – Éves jelentés 2013

A nehéz gazdasági körülmények közepette az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (az Ügynökség) továbbra is azon dolgozik, hogy a vállalkozások szerepének hangsúlyozásával felhívja a figyelmet a megfelelő munkahelyi biztonság és egészségvédelem fontosságára. Miközben zajlanak a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó következő uniós stratégiáról szóló tárgyalások, az Ügynökség határozott álláspontot képvisel az előre vezető útról, és elfogadta a 2014–2020 közötti időszakra szóló új stratégiai programját.

1. Európai Kockázatkutató Központ

2013-ban az Ügynökség közzétette a 2012. évi kiemelt Előrejelzési projektjének megállapításait – „Zöld munkahelyek és a munkahelyi biztonság és egészségvédelem” címmel (a [fő jelentés](#) angolul, a [jelentés összefoglalása](#) pedig hat nyelven érhető el). Ezt a [szélenergia-ágazatbeli munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről](#) szóló jelentés, majd a [környezetbarát építkezésre](#) és a [kisléptékű napenergia-hasznosításra](#) vonatkozó e-tájékoztatók követték, amelyeket a [környezetbarát építkezésre](#) és a [kisléptékű napenergia-hasznosításra](#) vonatkozó, a veszélyek azonosítására szolgáló ellenőrző listák kísérték. Az Ügynökség emellett elindította a [zöld munkahelyek munkavállalói biztonságával és egészségvédelmével](#) foglalkozó új internetes oldalt.

Az Előrejelzési projektek egy adott eshetőségen alapuló megközelítést alkalmaznak a technológiai vagy társadalmi változásokból fakadó, munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos kockázatok azonosítására és előrejelzésére. Az Ügynökség megbízást adott egy hatókörvizsgálat elkészítésére azon új és újonnan felmerülő kérdések azonosítása érdekében, amelyeknek a következő fontosabb Előrejelzési tanulmányban való megvizsgálására leginkább szükség lenne. Megbízást adott továbbá egy, a legújabb ismereteken alapuló áttekintés elkészítésére – „A munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos jelenlegi és újonnan felmerülő kérdések az egészségügyi ágazatban, beleértve az otthoni és közösségi ápolást is”. A dokumentum az egészségügyet és a szociális ellátási ágazatot is magas foglalkoztatási potenciállal rendelkező ágazatként jelöli meg, amelyek azonban – különösen az otthoni és közösségi ellátás – a munkahelyi biztonság és egészségvédelem szempontjából elhanyagolt területet képeznek. E tanulmány megállapításait 2014-ben teszik közzé.

2013-ban fejeződtek be egy másik kiemelt ügynökségi projekt, az [új és újonnan felmerülő kockázatokkal foglalkozó európai vállalati felmérés \(ESENER\)](#) második részének előkészületei. Ez a fontos munka betekintést enged abba, hogy miként kezelik Európa-szerte a munkahelyi kockázatokat. A felmérés 2014-ben első alkalommal terjed ki a mikrovállalkozásokra (5–10 munkavállaló) és a mezőgazdasági ágazatra.

A 2013-ban végzett további fontos tevékenységek közé tartozik az [„Új kockázatok és tendenciák a dolgozó nők biztonsága és egészségvédelme terén”](#) című szakirodalmi áttekintés, amely egyebek mellett fontos naprakész adatokat tartalmaz a nők munkához kapcsolódó rákos megbetegedéséről és a nők reprodukív egészségét érintő foglalkozási kockázatokról. Születőben van két, a foglalkozási rákos megbetegedésekről, valamint a reprodukivitást érintő munkahelyi kockázatokról szóló, a legújabb ismereteken alapuló

jelentés, amelyeket 2014-ben tesznek közzé.

Az Európai Parlament által 2013 decemberében szervezett konferencián bemutatták egy fontosabb

kísérleti projekt – „Biztonságosabb és egészségesebb munkahelyet minden korosztálynak: Munkahelyi biztonság és egészségvédelem az idősödő munkaerő tükrében” – előzetes eredményeit. A [konferencia anyagait](#) 2014 elején tették közzé az Ügynökség internetes oldalán.

Az Ügynökség 2013. évi, [„A munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos európai kutatás prioritásai: 2013–2020”](#) című jelentés a hiányzó ismeretek pótlása érdekében azonosítja a kutatási prioritásokat az Európa 2020 stratégiával összhangban. E jelentés alapján az Ügynökség 2014-ben elkészíti a legfontosabb prioritások előzetes listáját, és megbízást ad állásfoglalások készítésére.

Végül folytatódott az Ügynökség [OSHWiki-projektjének](#) előkészítése; az oldal hivatalos indulása 2014 nyarára várható. Összesen 121 új cikket írtak, hagytak jóvá vagy adtak megbízást az elkészítésükre, és további 28 cikk áll kidolgozás alatt. E projekt nagy érdeklődésre tartott számot az „Egészséges munkahelyek” kampány Bilbaóban megrendezett novemberi csúcstalálkozóján, és a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó nemzetközi szervezetek érdeklődését is felkeltette.

2. A munkakörnyezetre vonatkozó információk

A 2014–2015 közötti kampányra vonatkozó kampányútmutató – [Egészséges munkahelyek – Kezeljük a stresszt!](#) – elkészítése jelentős eredmény volt. A kampányok az Ügynökség kiemelt figyelemfelhívó tevékenységei közé tartoznak, és a munkahelyek, különösen a mikro-, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k) megszólításának fontos eszközei. A pszichoszociális kockázatok munkahelyeken való kezelése érdekében jelentős erőfeszítéseket tettek továbbá a vállalkozásokat, különösen a kkv-kat támogató gyakorlati információk elkészítésére. A 2014 októberében megrendezendő Európai Munkavédelmi Hét előtt kellő időben elektronikus útmutatót tesznek közzé az Unió valamennyi nyelvén. Szintén 2014-ben tesznek közzé két fontos áttekintést, amelyek célja a pszichoszociális kockázatok és a kezelésükre szolgáló lehetséges stratégiák jobb megértése.

A 2012–2013 közötti kampány – [Együtt a kockázatok megelőzéséért](#) – volt ez idáig a legsikeresebb, és abban minden korábbinál több tevékenységet folytattak és több hivatalos partner vett részt. A kampány emellett egy fontos újítást is hozott. Júniusban az Ügynökség a kampány keretében rendkívül sikeres partnerrendezvényt – [Összehasonlító teljesítményértékelés és a bevált gyakorlatok cseréje a munkahelyi biztonság és egészségvédelem területén](#) – szervezett Brüsszelben. Ennek keretében összegyűltek a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó szakemberek és politikai döntéshozók, hogy megosszák egymással a tanulságokat és a bevált gyakorlatok példáit.

Az [online interaktív kockázatértékelési \(OiRA\)](#) projekt 2011-ben indult, és azóta az Ügynökség számára e projekt a sarokköve annak, hogy Európa-szerte előmozdítsa a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet a munkahelyeken, különösen a vállalkozások 99%-át adó kkv-knál, ahol gyakran korlátozottak az erőforrások. 2013-ban kilenc új eszközt tettek közzé, ezek a következők: fodrászati eszközök Belgium (francia és holland nyelven) és Portugália tekintetében; az autósiskolákra és a bőr- és cserzőipari műhelyekre (katalán nyelven) vonatkozó spanyol eszköz; a gépjárműszerelő műhelyekre vonatkozó litván eszköz; vendéglátó-ipari eszközök Franciaország és Görögország számára; az irodai munkára vonatkozó lett eszköz és egy személybiztonsági eszköz az Unió tekintetében. További mintegy 50 eszköz áll kidolgozás alatt, és az OiRA-közösség mára Európa-szerte együttműködik az eszközök kidolgozása és finomítása érdekében. Az Ügynökség azzal támogatja az OiRA munkáját, hogy

litván eszköz; vendéglátó-ipari eszközök Franciaország és Görögország számára; az irodai munkára vonatkozó lett eszköz és egy személybiztonsági eszköz az Unió tekintetében. További mintegy 50 eszköz áll kidolgozás alatt, és az OiRA-közösség mára Európa-szerte együttműködik az eszközök kidolgozása és finomítása érdekében. Az Ügynökség azzal támogatja az OiRA munkáját, hogy

képzést nyújt az OiRA-eszközgenerátor használatához és információs szolgálatot működtet az OiRA-közösség számára.

Ezenkívül az Ügynökség megvalósíthatósági tanulmány készítésére adott megbízást a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos megoldások végrehajtására szolgáló, a tagállamokban már elérhető vagy kidolgozás alatt álló eszközök széles körű használatának előmozdítása és támogatása tárgyában.

Az év során megjelent további fontos kiadványok között megemlíthető a [„Különböző munkahelyi kultúrák: a biztonság és egészségvédelem biztosítása a vezetésen és a részvételen keresztül”](#) és a [„Munkahelyi biztonság és egészségvédelem és az oktatás: „egész iskolás” megközelítés”](#) című jelentés.

3. Kommunikáció, kampány és népszerűsítés

A 2012–2013 közötti időszakra szóló „Egészséges munkahelyek kampány – Együtt a kockázatok megelőzéséért” az előző év eredményeire épít. Rekordszámú [87 hivatalos kampánypartner](#) – az európai köz- és magánszférát képviselő társaság és szervezet – fogott össze az Ügynökséggel, hogy a vezetésen és a dolgozói részvételen keresztül a munkahelyi biztonság és egészségvédelem javítására összpontosítsanak. Több mint 30 országban tartottak figyelemfelhívó rendezvényeket, és az Ügynökség elindított egy többnyelvű [online kampányeszközt](#), amellyel bárki könnyen végrehajthatja saját biztonsági és egészségvédelmi kampányát. Az Európai Unió Tanácsának író elnökségével összefüggésben áprilisban Dublinban tartották a [Helyes Gyakorlat Díjak](#) átadási ünnepségét. Az októberben megrendezett Európai Munkavédelmi Héten több száz nemzeti szintű eseményre került sor, amelyeken a hangsúlyt a képzés és a tanácsadás, a szemináriumok és konferenciák, valamint a kampány és az általa közvetített üzenetek szociális médián keresztüli népszerűsítése kapta. A kampány novemberben zárult az [„Egészséges munkahelyek” kampány Bilbaóban megrendezett csúcstalálkozójával](#). Ezen esemény keretében mintegy 300 küldött gyűlt össze, hogy a kampány eredményeire építve megosszák elképzeléseiket és a tanulságokat, valamint biztosítsák, hogy a kampány lezárulta után is folytatódjon a kockázatmegelőzési munka.

A 2012–2013 közötti kampány végén már javában folytak a 2014–2015 közötti kampány – Egészséges munkahelyek: Kezeljük a stresszt! – előkészületei. Elkészültek a tervek, létrehozták a márkát és kidolgozták a legfontosabb [kampányanyagokat](#). Az Ügynökség Napo Konzorciumon belüli partnerei emellett elkészítettek egy [stresszről szóló filmet](#), amelyben a népszerű rajzfilmkarakter, Napo szerepel.

A [munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó harmadik európai közvélemény-kutatást](#) május 9-én indították, hogy

az egybeessen az Európa-nappal. 31 országban több mint 16 500 munkavállalót kérdeztek a munkával kapcsolatos stresszről és az idősebb munkavállalók munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos helyzetéről. Az eredmények számos sajtóanyagban megjelentek, és megerősítették, hogy a 2014–2015 közötti kampány üzenetét – miszerint a pszichoszociális kockázatok ugyanúgy kezelhetők szisztematikus módon, mint a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos bármely más kérdés – Európá-szerte elő kell mozdítani.

A helyi fókuszpontok számára figyelemfelhívó eszközökről gondoskodtak az OiRA előmozdítása, illetve kkv-k körében való alkalmazásának ösztönzése érdekében. Az év során kilenc promóciós szemináriumot szerveztek Belgiumban, Cipruson, Görögországban (két kapcsolódó ülés), Lettországonban (három kapcsolódó ülés) és Litvániában (két külön ülés).

Tavaly az Ügynökség immár ötödik alkalommal ítélte oda az [Egészséges Munkahely Filmdíjat](#) a Lipcsei Nemzetközi Dokumentum- és Animációs Filmfesztiválon ([DOK Lipcsei Filmfesztivál](#)). Az Ügynökség emellett támogatja a díjat elnyerő film DVD-jének elkészítését és feliratozását a nemzeti fókuszpontokon keresztül terjesztés érdekében, és Európa-szerte vetítéseket szervez.

2013-ban jelent meg az új, [csúszásos és botlásos balesetekről szóló Napo-film Napo – Nem vicces](#) címmel. A „Napo a tanároknak” kezdeményezés számos forrást, többek között Napo-filmeket tesz hozzáférhetővé az interneten azzal a céllal, hogy felvegye az oktatásba, illetve ott általánosan érvényesítse a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet, valamint már fiatal kortól kialakítsa a gyermekekben a megfelelő biztonsági és egészségvédelmi szokásokat. A tanároknak szóló Napo-csomag 2013 végére 18 nyelven

állt rendelkezésre, és azt 23 uniós, illetve EGT-tagállamban népszerűsítették.

A sajtóiroda 2013 során folyamatosan előmozdította és népszerűsítette az Ügynökség tevékenységét. Megerősödött a [kampány médiapartnersége](#), és kilenc tagállamból mintegy 20 médiapartner támogatta a 2012–2013-as kampányt. A Helyes Gyakorlat Díjak átadási ünnepségének nyilvánosságával kapcsolatos új megközelítés jelentősen növelte a díjak súlyát. Folytatódott az Ügynökség internetes oldalának átalakítása, ami 2014-ben be is fejeződik, megerősítve ezzel az Ügynökség első számú európai referenciapontként betöltött szerepét a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos tájékoztatás terén. 2013-ban az Ügynökség 11 új jelentést és 12 e-tájékoztatót, valamint számos promóciós és audiovizuális anyagot tett közzé.

2013-ban különösen virágzó volt az Ügynökség Enterprise Europe Networkkel (EEN) fennálló kommunikációs partnersége: a nemzeti fókuszpontok és az EEN munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó megbízottjai 18 nemzeti partnertalálkozót szerveztek, hogy eljuttassák az információkat az európai munkahelyekhez, különösen a kkv-khoz. A két partner emellett együttműködött az EEN által tavaly első alkalommal kiosztott, a munkahelyi biztonságot és egészségvédelmet jutalmazó díj kapcsán, amely elismeri a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos üzenetek kkv-knál való kimagasló előmozdítását. Az első díjat novemberben ítelték oda az „Egészséges munkahelyek” kampány Bilbaóban megrendezett csúcstalálkozóján.

4. Hálózatépítés és koordináció

Az [Ügynökség 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves stratégiai programjának](#) végrehajtása megerősíti az Ügynökség és a fókuszpontokból álló hálózata közötti kapcsolatokat. 2013-ban a kedvezőtlen üzleti környezet ellenére is biztosítani kellett a [fókuszpontokból álló hálózat](#) további

megfelelő működését. A magas szintű látogatások hozzájárulnak a fókuszpontok által végzett munka jelentőségének kormányok és szociális partnerek előtti szemléltetéséhez. Az Ügynökség 2013-ban két ilyen látogatást tett – egyet Litvániában, egyet pedig Finnországban. Nemzetközi szinten az Ügynökség támogatást nyújtott a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet számára a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdésekben illetékes politikai döntéshozóknak szervezett műhelyképzésen, ezzel példát mutatva az európai háromoldalú modellre.

Az Ügynökség folytatta a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok felkészítését az Európában zajló munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tevékenységekben való részvételre, többek között azzal, hogy támogatta a fókuszpontokból álló hálózathoz való csatlakozásukat és e fókuszpontok tevékenységeiben való részvételüket, lefordította és nyomtatott formában kiadta az „Egészséges munkahelyek” kampányok anyagait, Napo DVD-ket terjesztett, és arra bátorította őket, hogy vegyenek részt a Helyes Gyakorlat Díjakban. Ez utóbbi 2013-ban különösen sikeresnek bizonyult, hiszen a díjak egyikét egy török vállalatnak ítélték oda – ez is kitűnően szemlélteti az Ügynökség munkájának hatását.

A brüsszeli kapcsolattartó iroda folytatta alapvető feladatát, így az Ügynökség képviselőinek ellátását és a kulcsfontosságú partnereknek való információnyújtást. 2013-ban fokozott hangsúlyt helyeztek a hivatal európai szociális párbeszéddel kapcsolatos munkájára, tekintettel az ágazati szociális párbeszéd bizottságokban rejlő lehetőségekre az OiRA-projekt eszközeinek kidolgozásához való hozzájárulás terén. A hivatal emellett nagyszerű szakmai látogatást szervezett az európai parlamenti képviselők számára az Ügynökség központjába, ahol a képviselők első kézből kaphattak részletes tájékoztatást az Ügynökség munkájáról.

Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA)

működésének célja, hogy Európát olyan helyé alakítsa, ahol biztonságosabban, egészségesebb körülmények között és hatékonyabban lehet dolgozni. Az Ügynökség megbízható, kiegyensúlyozott és elfogulatlan biztonsági és egészségvédelmi információkat kutat, fejleszt és terjeszt, valamint egész Európára kiterjedő figyelemfelkeltő kampányokat szervez. Az Európai Unió által 1996-ban alapított bilbaói (Spanyolország) székhelyű ügynökség az Európai Bizottság, a tagállamok kormányai, a munkaadói és munkavállalói szervezetek képviselői, valamint az Unió tagállamaiból és azokon kívülről érkező vezető szakértők számára biztosít közös fórumot.

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

12 Santiago de Compostela,

E-48003 Bilbao, Spain

Tel.: +34 944358400

Fax: +34 944358401

E-mail: information@osha.europa.eu